Preconclusies bestuurlijk overleg toegangstesten

Overwegingen

Sinds enige tijd voeren VNO-NCW, het ministerie van VWS, en het ministerie van EZK het gesprek over het versterken van het testbeleid door toegangstesten mogelijk te maken

Het OMT biedt inmiddels ruimte om na de lockdownfase diverse soorten testen ook te gebruiken voor mensen zonder klachten, waarbij de test dan een maximale geldigheidsduur heeft (bijv. 48 uur)

Het kabinet heeft twee sporen binnen de teststrategie: spoor 1 voor "opsporen en bestrijden van het virus" (mensen met klachten, reizigers, mensen uit BCO en app, leerlingen PO en VO) en spoor 2: openen van de samenleving door testen voor (a) veilige toegang tot het sociale leven ; (b) veilig werken en (c) veilig studeren.

Het verzoek van VWS en EZK aan VNO-NCW om te bezien of zij met de inzet van het bedrijfsleven een plan willen maken om een oplossing te realiseren om grootschalig publiek gefinancierde toegangstestcapaciteit neer te zetten voor spoor 2, heeft geleid tot een voorstel 'Projectaanpak Open Nederland'. Daarnaast is een voorstel ingebracht door een team vanuit de GGD Amsterdam.

Het kabinet heeft op 2 februari 2021 een nieuwe routekaart gepubliceerd. Bij deze routekaart wordt nog geen rekening gehouden met de mogelijkheden die toegangstesten biedt.

Om van start te gaan en een stevige stimulans te hebben om de laatste open vraagstukken te beslechten is duidelijk commitment nodig op bestuurlijk niveau.

Partijen (VNO-NCW, MVWS, MOCW, MEZK) spreken uit:

Toegangstesten heeft tot doel om de routekaart waar mogelijk te versnellen (sneller aan heropening of verruiming toe te komen voor bijvoorbeeld bedrijven en culturele instellingen) of de ruimte in de routekaart te vergroten in een bepaald risiconiveau. Daarbij is het voornemen om sectoren zodanig verder te openen, dat de sneltesten ook daadwerkelijk ingezet kunnen worden.

Spoor 2a is daarmee in de eerste instantie ook bedoeld voor eventuele nieuwe Fieldlabs (na de huidige 4x2 Fieldlabs die in de steigers staan) en pilots in sectoren die in aanmerking kunnen komen voor de inzet van een testbewijs.

Spoor 2a (openen sociale leven) is in principe niet bedoeld voor het testen van hoogrisicogroepen met klachten (dat is spoor 1) of voor preventief testen voor het borgen van continuïteit in beroepen waar niet thuisgewerkt kan worden, dat hoort in spoor 2b (testen door werkgevers). Spoor 2a is ook niet bedoeld voor testen voor veilige toegang tot studeren (MBO, HBO, WO in spoor 2c).

Ondanks dit onderscheid in doelstelling tussen sporen 1, 2a, 2b en 2c is flexibiliteit tussen deze sporen wenselijk, waarbij (ICT) capaciteit over sporen heen ingezet kan worden; indien langdurige overcapaciteit bestaat in bijvoorbeeld spoor 1 of spoor 2a is het wenselijk dat er afspraken zijn om deze in te zetten voor een eventuele ondercapaciteit in andere sporen. Dit is mede afhankelijk van het risiconiveau waarin de epidemie zich bevindt. Ook kan worden onderzocht of bedrijven of onderwijsinstellingen die vanwege een beperkte omvang niet zelfstandig testcapaciteit kunnen organiseren capaciteit in spoor 2a benutten, mits dit niet ten koste gaat van het hoofddoel. Op basis van onderling overleg wordt dit nader uitgewerkt.

Er is nog een aantal punten uit te werken en processtappen te nemen (zie hierna)

Veronderstellend dat deze stappen leiden tot een positieve uitkomst, spreken partijen de intentie uit om te komen tot het opbouwen van testcapaciteit in spoor 2a.

Openstaande punten

- Uitwerking beleidsmatige inzet van beleidsruimte die ontstaat door inzet toegangstesten (NB: dit is niet randvoorwaardelijk voor het van start gaan met de opdracht)
    - Prioritering
    - Interdepartementale afstemming
- Ethisch-juridische afwegingskader gebruik negatieve test (en wetsvoorstel)
- Juridische vormgeving opdracht VWS aan VNO-NCW
- Financiële dekking: gesprek met MFIN en binnen kabinet moet nog plaatsvinden
- De opening-up strategie wordt door het kabinet de komende tijd verder uitgewerkt, waarbij MEZK samen met VNO-NCW en MKB-NL zal werken aan slimme plannen vanuit sectoren.